

Příloha - Detailně o projektu:

Okolí Národního muzea je významným veřejným prostranstvím, které leží v místě bývalých hradeb města Karla IV., mezi Václavským náměstím a Vinohradskou ulicí. V minulosti důležité dopravní a pěší spojení Vinohrad a Nového Města bylo potlačeno v sedmdesátých letech minulého století výstavbou Severojižní magistrály a vnesla do území nadměrné zatížení hlukem a exhalacemi. Zároveň se jedná o významný uzel veřejné dopravy. Řešené území je součástí plánovaného kulturního distriktu, zahrnujícího kromě Národního muzea a bývalého Federálního shromáždění i Státní operu a rozšiřujícího se směrem k historické budově hlavního nádraží a Vrchlického sadům, Václavskému náměstí, Vinohradské třídě a náměstí I. P. Pavlova. Postupná revitalizace veřejného prostoru, sjednocená myšlenkou na vytvoření provázaného kulturního okrsku, se tak může stát výchozím bodem proměny celé oblasti kolem magistrály.

Nové členění a architektura

Území je členěno na několik částí, z nichž každá má jinou atmosféru a charakter, ale například i řešení povrchů. Předprostor muzea si zachovává svou reprezentativní funkci a váže se na Václavské náměstí. Toto propojení bylo zdůrazněno rozšířením a doplněním přechodů pro chodce. Prostor mezi oběma budovami muzea je řešen primárně pro pěší a je doplněn zatím slepým úsekem tramvajové tratě se zastávkami, který do budoucna umožní propojení tramvajemi Vinohradské a Václavského náměstí i pokračování ve směru přes Vrchlického sady. Průjezd automobilové dopravy je nově pouze ve směru k Vinohradské, současně je posílena možnost průjezdu cyklistů. Charakteristickým a sjednocujícím prvkem celého prostoru je specifická světlá žulová dlažba v pražském formátu velké kostky, barevně navazující na obnovenou fasádu Národního muzea. Parkové cesty jsou sjednoceny drobnou žulovou kostkou.

Krajinářské řešení a technologie

Prostor přiléhající k historické budově muzea je členěn zvýšenými stromovými záhony s podrosty, které jsou lemovány posedovými zídками. Výrazným prvkem utvářejícím prostor je doplnění jertlínů v prokořenitelných buňkách do pěší plochy. Stromy jsou umístěny do dlažby s retenční spárou umožňující lepší vsak vody. Prostorové řešení klade důraz na zlepšení přehlednosti, bezpečnosti i užitnosti například vznikem centrálního pobytového trávníku.

Krajinářské řešení okolí Národního Muzea a Čelakovského sadů především nabízí komplexní řešení pro veřejnou zeleň v rozsahu a podmínkách dosud zde nerealizovaných a přináší nejen několik nových technologií v Praze zřídka vídaných. Jde o interpretaci fragmentů původní kompozice Františka Thomayera chráněné památkovým záměrem spolu se silně antropogenním potenciálem místa a perspektivou užití městského prostředí v blízké budoucnosti. Primárním východiskem byla snaha o eliminaci či odstranění hlavních stres faktorů dlouhodobě degradujících zbylé fragmenty zeleně v této oblasti. Zasolení, zhuštění, vibrace, exhalace, navážky, rychlý odtok srážkových vod, moč i jiná znečištění, intenzivní sešlap a skutečnost, že drtivá většina řešeného území je dnes na konstrukcích metra, to jsou faktory, které zde činí zeleň velmi obtížně udržitelnou bez ochranných prvků, pravidelné monitorované péče a dynamické údržby. Podmínky pro vitální růst rostlin je zde nutno intenzivně chránit a podporovat. Proto byl ovlivněn životní prostor každé rostliny v kompozici zachované a stejně tak každá nová rostlina míří do nových podmínek.

Prokořenitelné prostory z buněk i strukturovaných substrátů, radiální mulčování, kořenové cesty, retenční lože, třívrstvé zátěžové trávníky, podrosty s transparentními keři, zvýšené obruby i reliéfní podrosty, to je jen část z výčtu nutných opatření pro udržení a rozvoj rostoucích stromů a keřů s kvetoucími podrosty v centru Prahy. Zároveň jsou zde uplatněny prvky vycházející z historických tradic místa i zahradnického řemesla. Zachování spontánní

populace vinohradských mahalebek, konzervace a obnova pražských trnovníků, česká květnice a botanický kabinet z domácí flóry a jejich selekcí, historické rabato se sortimenty z konce 19. století, původní sortimenty cibulovin a také tradiční velkokvěté odrůdy šefříků. Změna kvality tohoto území nepochybně ovlivní i behaviorální chování všech návštěvníků místa. Plán péče je pak nástrojem, který usiluje o zodpovědný přístup města a zajištění odborné péče. Pokud chceme změnit kvalitu soužití rostlin a lidí v Praze, máme šanci, kterou nesmíme propásnout.

Index modrozelené infrastruktury

Modrozelená infrastruktura (dále jen „MZI“) je spojení funkcí a přínosu zeleně (zelená infrastruktura) a způsobu využití srážkové vody (modrá infrastruktura) pro zvýšení kvality života na daném místě. Index MZI číselně vyjadřuje funkce modrozelené infrastruktury. Výpočet vlivu realizovaných úprav okolí Národního muzea je z hlediska úplné aplikace indexu MZI zkrácen, protože do něj nejsou zaneseny celkové zpevněné plochy řešeného území.

I přes tuto skutečnost je však patrné, že kvalitativní změna ozeleněných povrchů a dosadby stromů se promítá do benefitů modrozelené infrastruktury nárůstem koeficientu z hodnoty 1,05 na 1,64 tj. o 56 %. I bez výše uvedených vazeb na celkovou plochu lze na tomto výpočtu deklarovat zvýšení ekosystémových služeb poskytovaných novou úpravou oproti původnímu stavu. Výpočet indexu MZI provedlo Sdružení pro modrozelenou infrastrukturu, jedná se o pilotní aplikaci principů MZI v ČR.

Autoři

IPR Praha
Ing. arch. Jakub Hendrych (vedoucí projektu)
MgA. Viktória Mravčáková
Rozálie Kašparová, MSc.

Krajinářské řešení
Ing. Ondřej Fous
Ing. arch. Michaela Sinkulová
David Hora, DiS.

Spolupráce
doc. Ing. arch. Pavla Melková, PhD.
Ing. Lukáš Tittl
Ing. Jakub Zajíček